

LANDSKAPSLAG

om vidareutnyttjande av information från landskaps- och kommunalförvaltningen

Föredragen för Republikens President den 19 november 2021

Utfärdad i Mariehamn den 2 december 2021

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs²:

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja vidareutnyttjandet av information från landskaps- och kommunalförvaltningen och därigenom stimulera innovation inom produkter och tjänster.

Genom denna lag genomförs till vissa delar Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (*öppna datadirektivet*).

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på information som är offentlig i enlighet med offentlighetslagen (2021:79) för Åland och med beaktande av vad som föreskrivs om skydd för personuppgifter i dataskyddslagstiftningen. Lagen gäller för information som innehas av myndigheter enligt 4 § i offentlighetslagen för Åland.

Vid Ålands polismyndighet tillämpas 3 och 5 §§ samt 7-10 §§ i denna lag till den del myndighetens verksamhet grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet.

Bestämmelser om tredje mans immateriella rättigheter som inskränker möjligheten till vidareutnyttjande av information finns bland annat i upphovsrättslagen (FFS 404/1961).

Forskningsdata omfattas av denna lag endast om den har tagits fram med offentlig finansiering och gjorts tillgänglig genom ett institutionellt eller ämnesbaserat register.

Denna lag gäller inte för information som

1) innehas av en annan kulturinstitution än ett bibliotek, museum eller arkiv,

2) innehas av en sådan utbildningsverksamhet som avses i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola, landskapslagen (2011:13) om gymnasieutbildning, landskapslagen (1999:53) om Ålands folkhögskola, landskapslagen (1993:75) om medborgarinstitut, landskapslagen (1995:80) om Ålands musikinstitut, landskapslagen (2003:17) om Ålands Sjösäkerhetscentrum,

3) innehas av Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) och Högskolan på Åland och som inte utgör forskningsdata enligt denna lag,

4) görs tillgänglig av en myndighet i dess konkurrensutsatta verksamhet eller

5) görs tillgänglig för utbyte av information mellan myndigheter i deras offentliga verksamhet.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med:

bulknedladdning tillgång till en avgränsad informationsmängd genom elektronisk uppkoppling,

forskningsdata digital information som samlats in eller framställts inom ramen för vetenskaplig forskningsverksamhet och som inte är vetenskapliga publikationer men som används

¹ LF nr 26/2020-2021

LKU bet. nr 14/2020-2021

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024, EUT nr L 172, 26.6.2019, s. 56.

som bevis i forskningsprocesser eller som i forskarsamfundet anses nödvändiga för att validera forskningsresultat,

gränssnitt en regeluppsättning för dynamiskt informationsutbyte mellan programvaror,

maskinläsbart format ett filformat som är så strukturerat att dataprogram enkelt kan identifiera, känna igen och extrahera informationsmaterial, specifika uppgifter och strukturer i en handling,

rimlig avkastning på investeringar en procentandel av den totala avgiften, utöver vad som krävs för att täcka de stödberättigade kostnaderna, som uppgår till högst fem procentenheter över Europeiska centralbankens fasta ränta,

vidareutnyttjande av information att informationen används för ett annat ändamål än för vilket myndigheten framställde informationen,

värdefulla datamängder information som framgår av den förteckning över värdefulla dataset som har meddelats med stöd av artikel 14.1 i öppna datadirektivet.

2 kap.

Tillgängliggörande av information för vidareutnyttjande

4 §

Tillgängliggörande av information för vidareutnyttjande

Information som avses i 2 § kan tillgängliggöras för vidareutnyttjande på myndighetens eget initiativ, enligt skyldighet i någon annan lag eller efter en begäran om vidareutnyttjande enligt 6 §.

5 §

Format

Då en myndighet tillgängliggör information för vidareutnyttjande ska informationen göras tillgänglig i befintliga format och språkversioner. Om det är möjligt och lämpligt ur verksamhetssynpunkt ska informationen inklusive beskrivningsuppgifter tillgängliggöras elektroniskt i ett allmänt maskinläsbart format. Närmare bestämmelser om formatkrav för data som uppdateras ofta och värdefulla datamängder finns i 7 och 8 §§.

6 §

Begäran om vidareutnyttjande av information

En begäran om vidareutnyttjande av information lämnas in till den myndighet som innehar informationen. På förfarandet gällande begäran om vidareutnyttjande av information

tillämpas 4 kap. 16, 17 och 19 §§ samt 6 kap. 26 § i offentlighetslagen för Åland beträffande innehållet i, behandlingen av, beslut om och ändringssökande gällande begäran om vidareutnyttjande av information.

7 §

Data som uppdateras ofta

Data som uppdateras ofta ska på begäran finnas tillgänglig för vidareutnyttjande med hjälp av tekniska gränssnitt genast efter att de har samlats in, och om det är ändamålsenligt, för bulknedladdning, om det är fråga om information som

- 1) uppdateras ofta eller i realtid, och
- 2) innehållet ändras eller föråldras snabbt.

Om det skulle kräva en oproportionerlig arbetsinsats att iaktta 1 mom. ska data som uppdateras ofta göras tillgänglig för vidareutnyttjande inom en sådan tidsfrist eller med de tillfälliga tekniska begränsningar som är nödvändiga och som inte i onödan försvårar vidareutnyttjandet av dem.

8 §

Värdefulla datamängder

Värdefulla datamängder ska på begäran finnas tillgängliga för vidareutnyttjande. Informationen ska finnas tillgänglig i maskinläsbar form med hjälp av tekniska gränssnitt och, om det är ändamålsenligt, för bulknedladdning.

Landskapsregeringen kan inom lagtingets lagstiftningsbehörighet i landskapsförordning närmare föreskriva om den förteckning över värdefulla datamängder och tillgången till dessa datamängder i enlighet med vad som föreskrivs om detta i de genomförandeakter som kommissionen meddelar med stöd av artikel 14.1 i öppna datadirektivet, om inte annat föreskrivs i annan lag.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

9 §

Avgifter

Avgift för offentligrättsliga prestationer som tillämpningen av denna lag föranleder fastställs i enlighet med annan lagstiftning. Avgiften får dock inte beräknas till en högre nivå än vad som följer av 2 eller 3 mom.

En avgift får omfatta kostnader för att reproducera, tillhandahålla och sprida information enligt denna lag samt för att behandla information så företagshemligheter skyddas eller så att den inte innehåller personuppgifter som avses i artikel 4.1 i Europaparlamentets och

rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*)

En avgift som tas ut av bibliotek, museum eller arkiv får, utöver vad som anges i 2 mom., omfatta kostnader för att samla in, framställa och lagra information samt för att få en rimlig avkastning på investeringar.

10 §

Avgiftsfrihet

Värdefulla datamängder ska tillhandahållas avgiftsfritt. Bibliotek, museum eller arkiv som tillhandahåller värdefulla datamängder får dock ta ut avgift i enlighet med 9 §.

Forskningsdata som omfattas av denna lag ska tillhandahållas avgiftsfritt.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

Mariehamn den 2 december 2021

VERONICA THÖRNROOS
lantråd

Harry Jansson
föredragande minister

